

بیماری پسوریازیس

بیماری پسوریازیس یک بیماری شایع در ارتباط با اختلال در سیستم ایمنی بدن می باشد که موجب تسریع رشد سلولهای پوست می شود. در حالت عادی سلولهای پوست به طور دائم از لایه های زیرین به طرف سطح پوست حرکت کرده و قسمتی که به صورت پوسته های مرده از بدن دفع می شود که به طور معمول این فرآیند در حدود یک ماه به طول می انجامد در بیماری پسوریازیس چرخه های حیات سلول های پوست بر اثر همان اشکالات سیستم ایمنی سرعت پایه که نتیجه چندین لایه سلول سرد در سطح پوست تجمع میابد که همان پوسته ای پسوریازیس را تشکیل می دهد که بیشتر نواحی تحت فشار را درگیر می کند مثل: آرنج و زانو و ..

عوامل ایجاد کننده

- وراثت
- اضطراب و استرس نقش اساسی دارد
- عوامل روحی و استرس در تشدید بیماری نقش بسیاری دارند
- مصرف بعضی از داروها مثل (لیتیوم، ضد مالاریا، پراپرانولول)

- عفونت (معمولا گلودرد با شروع سوربازیس در کودکان همراه می باشد).
- صدمات فیزیکی در افراد مبتلا به پسوریازیس، باعث ایجاد ضایعات در محل ضربه می شود.

تظاهرات بالینی

- خارش و سوزش در نقاطی از سطح پوست
- پوست خشک و ترک خورده که ممکن است خونریزی بدهد.
- تکه ای قرمز رنگ روی پوست که با پوست های نقره ای پوشیده شده است
- ناخن ضخیم سوراخ شده و یا برآمده
- مفاصل متورم و دردناک

درمان

۱. درمان دارویی و کورتیکواستروئید موضعی معمولا شایعترین روش درمان است و بسیاری موارد پزشک داروی ترکیبی (اسید سالیسیلیک و استروئیدی) تجویز می نماید که باعث کم شدن التهاب و تحریک پذیری پوست می شود. ضمن آنکه خطر نازک شدن پوست وجود دارد و نکته ی مهم آن است که پس از مدتی دیگر آن اثر مطلوب اولیه را ندارد.
۲. نوردرومانی: بسیاری از اوقات هنگامی که صحبت از درمان می شود. بیمار آن را با رادیوتراپی یا پرتودرمانی یکسان می داند . ولی در واقع منظور درمانی با طول موج های خاصی از اشعه ماوراء بنفش می باشد.

۳. داروهای سیستمیک: معمولا متوتروکسات اولین دارویی است که برای این منظور استفاده می شود باید توجه داشت که مصرف این دارو در دوران بارداری و حتی تا ۳ ماه پس از قطع دارو نیز بارداری می تواند خطرهایی برای جنین داشته باشد پس در زمان مصرف دارو نباید باردار شوند.

۴. مشتقات ویتامین A تکثیر سلول ها را کاهش می دهد و ویتامین D موضعی نیز نتایج خوبی را به دنبال دارد.

-نور درمانی یا درمان های موضعی پوست سر بستگی به شدت بیماری و سبک زندگی فرد دارد. طیف گسترده ای از شامپو و محلول ها و اسپری ها تهیه شده است که که اکثر محتوی کورتن هستند (بیمار باید از شستشوی زیاد سر با شامپو یا تراشیدن پوست سر خودداری کند).

*درمان برای یک فرد مبتلا به پسوریازیس ممکن است برای دیگری کاربرد نداشته باشد.

تشخیص

معمولا از تظاهرات بالینی و نمونه برداری تشخیص داده می شود. موارد تشدید کننده: ۱-مصرف الکل و کشیدن سیگار باعث تشدید بیماری می شود. ۲-رژیم غذایی خاصی برای فرد مبتلا به پسوریازیس لازم نیست هر چند .مصرف زیاد گوشت قرمز ممکن است باعث تشدید بیماری شود.

تغذیه

استفاده مکرر روزانه از سبزیجات و میوه جات و مواد غذایی حاوی ویتامین ها و عناصر معدنی توصیه می شود. روغن ماهی به علت اسیدهای چرب نقش مکملی دارد.

مراقبتهای پرستاری

چند نکته برای کاهش خارش: ۱- استفاده از لوسیون مرطوب کننده پس از شستشو برای حفظ رطوبت توصیه می شود. قرار دادن لوسیون در یخچال (خنک کردن) می تواند خارش را کاهش دهد. ۲- دوش آب سرد و کمپرس سرد نیز می تواند خارش را کاهش دهد از حمام در آب بسیار گرم خودداری کنید. دوش گرفتن را به حدود ۱۰ دقیقه یا کمتر محدود کنید تا از خشکی پوست جلوگیری شود. ۳- برای اجتناب از آسیب پوستی به بیمار توصیه می شود از خاراندن پوست در مناطق مبتلا خودداری کنید. شستشوی مکرر باعث خشکی پوست می شود. ۴- نرم کننده ها دارای یک اثر مرطوب کنندگی هم هستند که این عمل از هدر رفتن آب جلوگیری کرده و آب رسانی را تامین می کند به این ترتیب با نرم شدن از ترک خوردگی پوست جلوگیری می شود.

درمان دارویی

داروی سیکلوسپورین جهت درمان استفاده می شود. در زمان مصرف این دارو باید چند نکته را رعایت کرد این دارو عوارض متعددی دارد. افزایش فشارخون و پرمویی و نارسایی کلیه وسکته، یبوست، تهوع از عوارض جانبی مهم این دارو است. در بعضی موارد لرزش دست ها و ورم التهاب لثه ها پیش می آید. شدت التهاب لثه ها به شرایط دندان های بیمار بستگی دارد. اگر فرد بهداشت دهان و دندان را رعایت کند به خوبی از بروز چنین عوارضی پیشگیری کرده است. اگر لثه دچار تورم شد با پزشک خود تماس بگیرید کسانی که این دارو را مصرف می کنند نسبت به سایر عفونت ها حساس ترند. پس اگر دچار تب، زخم گلو، سرماخوردگی و آنفولانزا هستید یا احساس ناخوشایند عمومی کردید فوراً به پزشک اطلاع دهید. در زمان مصرف این دارو سعی کنید موادی غذایی که پتاسیم زیادی دارند (غلات، میوه ها بخصوص نارنگی، گوجه، موز، گوشت، سبزیجات تازه، پرتقال و...) کمتر استفاده کنید و روزانه حداقل ۸ لیوان آب بنوشید. از تشنگی طولانی مدت خودداری کنید، از قرار گرفتن طولانی مدت در معرض آفتاب خودداری کنید، از کرم ضد آفتاب استفاده کنید و بین ساعت ۱۰ صبح تا ۴ عصر از خانه خارج نشوید.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزش درمانی شهید دکتر فقیهی

پسوریازیس

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده

صفورا سعادت - کارشناس پرستاری

تایید کننده

دکتر نگین فاضل زاده حقیقی
(متخصص پوست، مو، زیبایی و لیزر)

منابع

www.mosby consult

ComHubief-Androse 2018

تابستان ۱۴۰۴

EDU-PT-121/B

